

BATAVIAASCH HANDELSBLAD.

Abonnementsprijs per half Jaar.

Voor BATAVIA f 12,50.
 " JAVA " 15,—
 " de BUITENBEZITTINGEN " 17,50.
 De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

HOOFD-BUREAU: te Batavia bij W. BRUINING.

Te Samarang bij SOESMAN & Co.
 " " DE GROOT, KOLFF & Co.
 " Soerabaya " GEBR. GIMBERG & Co.
 " Cheribon " M. BLOK & Co.
 " " A. A. RUZETTE.
 Voor de Buitenbezittingen aan de Kantoren der Stoombooten van den Heer W. CORES DE VRIES.
 Voor Nederland bij M. WIJF & ZONEN te Rotterdam.

Prijs der Advertentiën à CONTANT.

Voor de VIJF Woorden, 1e. plaatsing f 0,50.
 " iedere volgende plaatsing " 0,25.
 Behalve het Zegel voor den Lande.
 Brieven FRANCO.

Gronden in Erfpacht. Inlandsche Scholen. Regeling der Heerendiensten.

SPOORWEGEN.

Verbetering van Tarieven. Regeling van het Postwezen. Munt in Indië.

Advertentiën op den dag der uitgifte na Elf Ure 's morgens ingezonden, kunnen niet meer in dat nummer worden opgenomen.

Debiteuren aan het *Bataviaasch Handelsblad* over de jaren 1858, 1859 en 1860 worden beleefd verzocht vóór ultimo Februarij aanstaande hun debet *franco* aan te zuiveren.

H. H. Abonnés op het *Bataviaasch Handelsblad* welke hun Abonnement over het 1ste Sem. 1862 nog niet hebben voldaan, worden beleefd verzocht dit voor medio Februarij *franco* in te zenden.

Tot dit Blad behoort één Bijvoegsel.

Postkantoor.

Sluiting der Mail

Vrijdag 14 Februarij.

Vendutien.

Maandag 10 Februarij, voor het woonhuis van den heer Bos Otten, door van Riet & Wijnveldt, en
 voor het commissiehuys van van Slooten, Morgan & Co
 Dingsdag 11 Februarij, in een lokaal van de Roux & Co, door Gebr. Roselje & Co,
 en
 voor het commissiehuys van van den Abeelen & Co,
 en
 Boeken-vendutie in de Harmonie, door G. Kolff & Co.
 Woensdag 12 Februarij, voor het woonhuis van den heer van Gleens, door van Riet & Wijnveldt,
 en
 voor het commissiehuys van Cassalette & Co,
 en
 Borken-vendutie in de Harmonie, door G. Kolff & Co.
 Donderdag 13 Februarij, voor het commissiehuys van van Riet & Wijnveldt,
 en
 Hout-vendutie, door Cassalette & Co.
 Vrijdag 14 Februarij, voor het woonhuis van den heer de Grijs, door van Slooten, Morgan & Co,
 en
 voor het commissiehuys van J. Speet.

Trouw-, Geboorte- en Doodberigten.

G etrouwd:
 JEAN JOACHIM DIEPENHEIM
 en
 ALEXANDRINA WILHELMINA AUGUSTE DE STURLER.
 BATAVIA, 30 Januarij 1862. (613)

G etrouwd:
 BERNARDUS DIRK FILET,
 Luitenant kwartiermeester.
 en
 CATHARINA CHARLOTTA CASPERSZ.
 NGAWIE, 3 Februarij 1862. (564)

B evallen van eene doode DOCHTER, A. M. Geij van Pittius, geboren Nieuwam.
 POERWOREDO, 11 Januarij 1861. (563)

B evallen van eene DOCHTER C. von Stietz, geb. van Naerssen.
 NGAWIE, 24 Januarij 1862. (520)

B evallen van een' ZOON, M. W. Bloem, geboren Simons.
 BATAVIA, 1 Februarij 1862. (592)

B evallen van een ZOON de Echtgenoot van P. WENSEL.
 MADIOEN, 5 Februarij 1862. (615)

H eden overleed alhier in den ouderdom van 61 jaren mijn geliefde echtgenoot Jhr. C. F. Goldman, na eene echtvereeniging van 36 jaren.
 (517) SOERABAIJA, 21 Januarij 1862. Engler.

H eden overleed *Willem Hubert Guldenaar*.
 W. R. GULDENAAR.
 SAMARANG, 30 Januarij 1862.
 Algemeene kennisgeving. (530)

T ot mijne diepe droefheid overleed heden mijn innig geliefde Echtgenoot *Josephine Bonij* in den Jeugdigen ouderdom van 17 jaren, na eene echtvereeniging van 47 dagen.
 (617) S. J. DE JONGH.
 BATAVIA, 31 Januarij 1862.

D ied at Padang on 18th. January last, Captain CHARLES BRODIE, aged 74 years. His loss is deeply regretted.
 BATAVIA, 5th. Febr. 1862.
 J. P. BRODIE.
 M. L. BRODIE.
 Kloprogge. (524)

Vendutien.

MAANDAG den 10 Februarij 1862, voor het Commissiehuys van van Slooten, Morgan & Co., van diverse LIJNWADEN, gebleeke en ongebleekte SHIRTINGS, DRILLS, katoenen GARENS, 150 zakken Tarwe ZEMELEN, 100 zakken RIJST, enz. (531)

Op de Vendutie van Woensdag 10 dezer, zullen almede worden verkocht: suprafine CHAMPAGNE, KARDOESPAPIER, POST-PAPIER, ENVELOPPEN, GANZEN- en STALEN-PENNEN, ZAKBOEKEN, VERNIS, in koopen voor Huiselijk gebruik.
 (573) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Op Maandag den 10 Februarij 1862, wegens vertrek, ten huize van den WelEd. Heer H. BOS OTTEN, Batoo-Toelien, door van Riet & Wijnveldt, van eenen netten INBOEDEL, bestaande uit: 1 Antieke Ameublement, 1 Mahoniehout do. met zwart Velours d'Utrecht, Hang-, Moderateur- en Tafellampen, Spiegels, Schilderijen, Kasten, Stoelen, Tafels, Ledi-kanten, Glas- en Aardewerk, Rijnjuigen, Paarden, Tuigen, enz. (574)

Op Dingsdag 11 Februarij 1862, wegens vertrek, voor rekening van den Heer L. G. van Beers de Sonnaville, op Rijswijk, ten huize van den Heer J. C. Saijers, door Gebr. Roselje en Co., van eenen wel geconservéerden INBOEDEL, waarvan bijzonder melding verdient: 4 geheel nieuwe MAHONIJ-HOUTEN HANG- en KLEEDERKASTEN uit de fabriek van Gebr. Horris te 's Hage, een groot MAIL BUREAU à Cylindre, eene geheel nieuwe PIANO (grootst model) uit de beroemde fabriek van Pleyel, eene MARMEREN PENDULE met bronzen beeld, twee BRONZEN BEELDEN etc.

Voorts: ZILVERWERK, PLEETWERK, fijn GLAS- en KRISTALWERK, PORCELEIN, AARDEWERK. RIJTUIGEN en SIEUVE PAARDEN, WAGENTUIGEN, DAMES ZADELS, geheel nieuwe BUKS (minié) dragende 1000 pas, nieuwe dubbelloops GEWEREN, REVOLVER, BAROMETER, THERMOMETER, PLATEN, etc., alsmede een BOTERKARN, KOFFIJBRANDER, restant PROVISIEN, fijne WIJN etc., daags te voren te bezichtigen. Na den afloop van het bovenstaande zullen à tout prix worden gerealiseerd de resterende TOKOGOEDEREN van den Heer J. C. Saijers, bestaande uit: MUURLAMPEN, PLEETWERK, CHINESCHE GOEDEREN, etc. (580)

Op DINGSdag den 11 Februarij 1862, voor het Commissiehuys van van den Abeelen en Co., voor rekening van belanghebbende
 D 245 manden witte Java SUIKER,
 P O 30 do. do. do.
 B 61 kisten à 4 dozijn HAANTJES BIER,
 L F D B 179 kelders GENEVER,
 W & C 11 vaten Americaansch MEEL,
 21 pakken WERK,
 W 2 20 ps. TRICOT,
 1 1 kist SCHRIJFBOEKEN enz., beschadigd gelost uit het schip *William*.
 Voorts:
 T. 8/4 Vaten BOTER.
 50 Picol PLATIJZER. (582)

De ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van DINGSdag aanstaande voor rekening van belanghebbende verkopen:
 490 zakken AMERIKAANSCH MEEL, 500 kistjes ZEEP, een Faktuur Zilververgulde HORLOGIEN, 1 CHRONOMETER van *Barrand* No. 2/901.
 (599) VAN DEN ABEELLEN & Co.

Belangrijke Boekenveiling in de Societeit Harmonie, op Dingsdag en Woensdag, 11 en 12 Februarij, des avonds ten half acht ure.

Catalogus dezer uitgebreide verzameling gratis te bekomen bij G. KOLFF & Co.

Verkoop van een Schip met deszelfs Volledigen Inventaris.

Op WOENSDAG den 12 Februarij a.s. voor het Commissiehuys van Cassalette & Co., zal voor rekening van Belanghebbenden publiek worden verkocht: ten ELF ure precies, het alhier ter Reede liggend Hanoveraansch Fregatschip KRONPRINZ ERNST AUGUST, laatst gevoerd door kapitein P. C. Wilder, en ladende ruim 600 ton, in 1854 te Harburg van Eikenhout gebouwd, en in 1861 geheel van nieuw Geel Metaal voorzien. De verkoop geschiedt in ééns, met den VOLLEDIGEN Inventaris, waarvan de specificatie bij de ondergeteekenden ter inzage ligt. WIJERS: Van den Overvulligen Inventaris, als: nieuwe Zeilen, Touwwerk, Schijven, Blokken, Spieren, Zweedsche en Koolteer, eene nieuwe Giek met vier Eschenhouten Riemen en nieuwe Zonnentent, Chronometer, Barometer, restant Provisien, enz. enz. (541) Alles daags te voren in hunne Pakhuizen te bezichtigen. CASSALETTE & Co.

Op Woensdag den 12 Februarij 1862, wegens vertrek, ten huize van den WelEd. Heer M. VAN GEUNS, Gang Chaulan, door van Riet & Wijnveldt, van eenen netten INBOEDEL, bestaande uit Hang- en Tafellampen, Spiegels, Schilderijen, Kasten, Stoelen, Ledi-kanten, Canapés, Porcelein-, Glas- en Aardewerk, Matten, Martevanen, 1 Reiswagen, Overwalsche Wagen-, Bendie-en Rijpaarden, enz. (575)

Op de Vendutie van Woensdag den 12 dezer, voor het Commissiehuys van CAS-SALETTE & Co., zullen almede worden verkocht: D E J Z No. 709/746. 33 balen @ 20 stuks Ruwe Dril, beschadigd gelost uit het schip *Telanak*.
 WR 100 vaatjes BOTER.
 S 2 kisten @ 48 doz. HEERENHEMDEN. (562)

Op DONDERDAG den 13 Februarij 1862, voor het Commissiehuys van van Riet & Wijnveldt, van diverse LIJNWADEN, DRANKEN, IJZERWAREN, GALANTERIEEN, MODEWAREN, voorts nog 5 kisten DAMES- en HEEREN-HOEDEN. (576)

Hout-Vendutie op Donderdag 13 Februarij, op het HEEMRADENPLEIN, door Cassalette & Co., van BALKEN en DUIGEN. (609)

VRIJDAG 14 Februarij 1862, wegens vertrek, voor het woonhuis van den WelEdGestr. Heer DE GRIJS, Kampement No. 16, door van Slooten, Morgan & Co., van Spiegels & Schilderijen, Hang- & Tafellampen, Stoelen, Kasten, Canapés, Ledi-kanten, Tafels, Porcelein, Glas- en Aardewerk, voorts nog een zoo goed als nieuwe Bendie, Bendie-Paarden, Tuigen enz. (598)

Vrijdag, den 14den Februarij, voor het Commissiehuys van J. SPEET, van LIJNWADEN, glas- en AARDEWERK, BOTER, SUIKER, in Mandjes van 25 w, CHITZEN, GORDIJNGOED, BORDUURWOL, alsmede eenige Nieuwe Rijtuigen en Bendijs. (605)

Op MAANDAG 24 Februarij, wegens Vertrek, voor het Woonhuis van den heer MENZIES, op het Land Koeripan, (Assistent-Residentie Buitenzorg) door Van Slooten, Morgan & Co., van eenen zeer netten INBOEDEL, bestaande uit Mahonie en andere houten Meubelen, waaronder Ameublementen in Europa vervaardigd, Spiegels en Schilderijen, Hang-, Tafel- en Muurlampen, Porcelein, Glas- en Aardewerk, Zilverwerken, Gereedschappen, Prauwen, Karren, Wagens, Bendies, Overwalsche Rijpaarden, Wagen- en Bendipaarden, Tuigen, Karbouwen, enz. enz., nader breder te omschrijven. (611)

Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij. Op Dingsdag 25 Februarij o.k. des voormiddags ten 9 ure zullen in een der pakhuizen van de Factorij voornoemd aan de Groote Rivier alhier in het publiek worden verkocht:

1830 pic. Japansch Staafkoper, waarvan de Voorwaarden van Verkoop ten kantore der Factorij ter inzage liggen. (519)

De Verkoop van de 2/12 in de Tabaks-Onderneming Blitar (Residentie Kediri), is thans definitief bepaald op 15 April 1862, binnen Amsterdam in de Brakke Grond in de Nes, des middags ten 12 ure, ten overstaan van den Notaris Th. H. Oldenboom, gevestigd te Amsterdam. De 2/12 zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna gecombineerd in veiling worden gebragt. De Kaart der Onderneming, Exploitatie-Statuten, Veilings-Voorwaarden enz. liggen bij tijds ter Visie ten Kantore van genoemden Notaris, op de Prinsengracht over de Kruisstraat, terwijl bovendien inlichtingen gegeven worden bij de Notarissen HARTEVELD en Mr. Th. A. KLINKHAMER te Soerabaja, Mr. R. V. HEIJLIGER te Batavia en C. D. OOSTERHOUT te Samarang. (258)

Diverse Bekendmakingen. Engelsch BIER op 1/1 en 1/2 flesschen. Mandarijn Gember. (606) Bij ZEEHANDELAAR & Co.

H. van Riet & Co. op NOORDWIJK. ONTVINGEN met de onlangs gearriveerde Schepen *Amsterdam* en *Nederwaard*, een keurig Factuur Extra fijne Zwarte LAKENS. " " SATIN DE LAINE en TRICO. " " Gekleurde FANTASIE-LAKENS. " " Wit CACHEMIRE voor Pantalons. " " Blauw UNIFORM-LAKEN. " " SATIN DE LAINE en TRICO. " " LEYDSCH POLIMIET. " " Gekleurde TRICO-STOFFEN voor Paletots en Pantalons. (Laatste maak). Gekleurd, Cachemire en Piqué VESTENSTOF. Elen, Zwart Zijden en Gebloend. Zwaar Russisch LINNEN, Engelsch LEDER, Fijn Indisch KEPER en Witte PIQUES. Zwarte ZIJDEN 6/4 keperen DASSEN, CRAVATTEN. Zijden COLS, BOORDJES, Zijden en Fil d'Ecosse HAND-SCHOENEN, HEMDEN, SOKKEN, en Linnen ZAK-DOEKEN. GIBUS HOEDEN (volgens laatste mode). (596)

VOORTS EEN PRACHTIG FACTUUR Militaire Ornamenten, bestaande in: Echte Gouden Fantaisie Kolonels FOURAGERES. " " Majors. Zwaar vergulde en Berlijns Zilveren TURKSCHESABELS met prachtig Gevest. Fijne Napelsche Zijden SJERPEN (nieuw model) met echt zilveren Gesp. Best verlake lederen KOPPELS. Zwaar vergulde en verzilverde BAL-SPOREN. Groot en Klein Tenue DRAGONS voor de Land- en Zee-magt. Zeer ligte en elegante Model-KWARTIERMUTSEN. Groot Tenue BORDUURSELS voor Infanterie, Artillerie en Administratie.

BENEVENS: STEKEN, DEGENS, Goud- en Zilver GALON, vergulde en verzilverde W KNOOPEN voor H.H. Ambtenaren.

Op nieuw ontvangen van de reeds zoo gunstig bekende Rijn wijnen van Majer & Nauen. STEINBERGER CABINET DIE BRAUT. CLAU'S JOHANNISBERG. HOCHHEIMER DOMDECHANEIJ. GEISENHEIMER. STEINBERGER CABINET 1846. RUDESHEIMER BEIG 1857. (601) VAN WALCHREN & VAN DORP.

W. J. OLLAND, Horlogiemaker, Batavia. Reparatie van Uur- en Speelwerken. Assortiment van Gouden en Zilveren HOROLOGIEN, PENDULES en REGULATEURS. (588)

De ondergeteekenden ontvingen dezer dagen: pulke Champagne Wijn in twee soorten. (600) VAN WALCHREN & VAN DORP.

Ontvangen per Constance. WIJN in vaten, merk Baour & Co. Alle soorten CONSERVES. Pâté's Assortis. Pâté de foie Gras. Foie Gras van *Henry van Straatsburg*. SARDIJNTJES in 1/2 en 1/4 Blikken. VRUCHTEN op Water en Brandewijn. MORELLEN op Brandewijn. AARDBEZIEN, FRAMBOZEN en MOERBEZIEN op Water in kisten van 12 flesschen. Suprafine SALADE OLIE van *Fourché*. AZIJN in kisten, AZIJN à l'estragon. CHOCOLAAD in Kockjes en Poeder. VERMICELLI en MACARONI. Gruvère KAAS. MUSCAATWIJN FRONTIGNAN, MALAGA, Witte BRANDEWIJN, Groene en Witte ABSINTH, TRUF-FELS in 1/4 en 1/2 Blikken enz., enz., enz. (610) L. PLATON & Co.

Per Landbouw: Puike Zoetemelksche en Leidsche Kazen. puike Hammen. (603) VAN WALCHREN & VAN DORP.

Cognac Otard Dupuy & Co. In kisten en vaten. Cognac John Albery. Quinquina WIJN. QUININI. Rob Boyveau Laffecteur. (611) L. PLATON & Co.

In commissie ontvangen: 2 gemakkelijke seondhands Reiswagens. (533) CASSALETTE & Co.

MILITAIRE SOCIETEIT CONCORDIA.
The Dansant
op ZATURDAG den 15 Februarij 1862.
NAMENS HET BESTUUR, de Secretaris,
(597) BRUGMAN.

(612) **NOTICE.**
The FIRST ANNUAL GENERAL MEETING of BRITISH RESIDENTS of Batavia, prescribed by Act of Parliament, will be held at the Office of this Consulate on **MONDAY the 10th instant at 2 o'clock p.m.**
BRITISH CONSULATE. J. McEACHLAN.
Batavia, 2 February 1862. H. B. M. Acting Consul.

VERMIST een japaansch wit HONDJE, uit het Huis van den Heer Koers. De vinder kan bij terugbrenging van hetzelfde op eene belooning van f 25,— rekenen. (525)

Verloren een langharige HOND, Teef, wit van kleur, lusterende naar den naam van **Mionto.** Degene die dezelve terug bezorgt bij den Uitgever van dit Blad, kan op eene *generouse belooning* rekenen. (595)

250 DOLLARS BELOONING.

GESTOLEN uit het Kantoor van **Ker & Co.** Manila in den nacht van den 31sten December, een IJzeren kistje, inhoudende 22 **Gouden Holograffen** Nos. 65.414. 65.434. 65.319. 65.342. 65.412. 65.409. 65.006. 65.007. 65.402. 65.341. 65.345. 65.410. 65.003. 65.267. 64.708. 65.349. 65.339. 65.318. 65.310. 64.731. 64.793. makers naam **Robert Roskell** Liverpool. Deze Holograffen zijn waarschijnlijk uitgevoerd naar *Hongkong, Amoy* of eene andere haven in China en eene belooning van 8250 wordt hierbij aangeboden aan een ieder die zulke informatie aan autoriteiten van Politie, dan wel aan de ondergeteekenden kunnen geven, welke kunnen leiden tot het opsporen der dieven en het achterhalen van het gestolene.
KER & Co. Manila.

(616) **PITCAIRN, SYME & Co. Batavia.**

E. FRANK'S Hand-Uitgave
van het

Staatsblad van Nederlandsch-Indië,
van 1816-1861.

ten **MEEST GEREEDEN GEBRUIKE** ingerigt;
onder Bijvoeging van:

10. **Overzichtslijsten** en Aanteekeningen in den tekst, aanteekening het geheel en het verband der onderwerpen;
 20. **Aanteekeningen** uit de bronnen buiten het Staatsblad;
 30. de meest zekelijke **Alphabetische Registers**; en eenen met de uiterste zorg doorzochten eenvoudige ingerigten **algemeenen Index**, met **Klappers**, enz.
- Drie deelen groot 12°.**

Op de schriftelijke aanvragen van belangstellende Intekenaren diene, dat vernits de loopende paragraaf (1861) der officiële editie, met de daarin voor Staatsbladen van vroegere jaren aangegevene wijzigingen of intrekkingen, geheel in deze vereenvoudigde uitgave verwerkt wordt, de afdruck alzo ook pas in 1862 kan beginnen.

Zoolang die afdruck duurt en het bestek dat toelaat, zullen wij bovendien gaandeweg bijwerken en opnemen de Staatsbladen van 1862, — ten einde aan onze uitgave, op het oogenblik harer eerste verschijning, de meest mogelijke volledigheid bij te zetten.

Met het begin van den afdruck zal de intrekking op het werk, gesloten, en alsdan de teekeningprijs,

thans f 40,— en buiten Batavia het porto, verhoogd worden met 40 ten honderd en alzo gebragt op f 56,— behalve het porto

Prospectus op franco aanvraag verkrijgbaar en de intrekking voorloopig tot 15 Februarij e. k. nog open bij alle Boekhandelaren, bij de Correspondenten van dit Blad en te Batavia bij

(589) **W. BRUINING.**

Singapore Dry Dock.

The Patent Slip & Dock Co. are prepared to execute Ship's repairs of all descriptions in the most efficient manner under the supervision of European Shipwrights and Engineers

The Dock (opened in March 1859) admits two Vessels at one time, being 400 feet in length, and there is considerable accommodation at the adjoining wharfs.

Information may be obtained at the office of Messrs. **Paterson, Simons & Co. Singapore.**

NEW HARBOR, Singapore. **WM. CLOUGHTON, Director.**

DROOGDOEK te Singapore.

De Patent Slip en Dock Company zijn bereid tot het doen van alle mogelijke reparaties aan Schepen en zulks op de meest voldoende wijze en onder opzigt van Europeesche Timmerlieden en Werktuigkundigen.

Het Dok (in Maart 1859 geopend) kan twee Schepen tegelijkertijd bevatten, zijnde 400 voet lang en is hiertoe bijzonder geschikt door d'szelfs aangelegende Werven.

Information zijn te bekomen aan het Kantoor van de Heeren **Paterson, Simons & Co. Singapore.**

NEW HARBOR, Singapore. **WM. CLOUGHTON, Director.**

Houders van Cognoscentment aan Order over:

M 15 kisten Koopmanschappen,

afgeladen door *Wm. Roijls & Zonen*, aangebragt van **NEDERLAND** per Ned. schip *Eolus*, gelieven zich ten spoedigste bekend te stellen bij de *Agenten*.

(604) **REYNST & VINJU.**

BATAVIA, 8/2/62.

Stoom- en Scheepvaart.

Het Ned. Schip **Loevesteyn,**

Kapt. **TERGAST,** hebbende eenen bijzonderen ruime en lichte Compagne. **VERTREKT den 12 Februarij naar Soerabaja.** **PASSAGE** te bespreken bij

(691) **J. CEZARD & Co.**

STOOMVAART
in den
INDISCHEN ARCHIEPEL.

Het vertrek der Stoomschepen gedurende de maand Februarij 1862 is geregeld als volgt:

van **BATAVIA**
naar **MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE**
den 1sten en 15den.

naar **SAMARANG en SOERABAYA**
den 7den, 15den en 22sten.

naar **BILLITON, PONTIANAK en SINKAWANG**
den 8sten.

naar **BENKOELEN en PADANG**
den 23sten.

van **SOERABAYA**
naar **SAMARANG en BATAVIA,**
den 7den, 15den en 22sten.

naar **MAKASSAR, TIMOR KOEPANG, DELIH en de MOLLUKKEN**
den 13den.

naar **BAWEAN en BANJERMASSING**
den 27sten.

Nadere inlichtingen te bekomen bij

W. CORIS DE VRIES te *Batavia en Soerabaja*

(618) **NIEUWVEEN & SCHUIMER te Samarang.**

Passage naar Nederland
wordt aangeboden met het nieuwe en goed ingerigte Nederl. Schip **Batavia,**
Kapt. **J. J. PRANGE,**
welke bodem in de laatste helft van Februarij de reis van hier zal aanvaarden. Nadere informatie te bekomen bij de *Agenten*, **G. BUIJN & Co.**
(594)

Passage & Vracht naar Samarang,
wordt aangeboden per Nederlandsch Compagnie Barkschip **Landbouw,**
kapitein **KLEIJNENBERG,**
om Dondervag 13 dezer te vertrekken. Passagiers gelieven te reflecteren op deze bijzonder gunstige gelegenheid.
(528) **J. CEZARD & Co.**

Naar Samarang direct
wordt vracht en passage aangeboden met het Ned. Indische Barkschip **Ellen,**
gezagvoerder **WENTHOLT,**
om spoedig te vertrekken.
(512) **B. KOPERSMIT & Co.**

Voor Passage naar Rotterdam
wordt aangeboden het Nederlandsche schip **Isaac Costa**
Kapt. **C. E. LÖSCHEN.**
Deze bodem is thans te Cheribon ladende en zal tegen medio Februarij de reis van Batavia naar Nederland aanvaarden. Nadere informatie bij de *Agenten*,
(546) **C. BAIRE & G. KINDER.**

Passage naar Nederland
wordt aangeboden met het Nederlandsch Fregatschip **Doelwijk,**
Kapt. **HOEFMAN,**
voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor en eene melkgevende Koe.
Deze bodem zal zijne lading in Soerabaja innemen en in de eerste helft van de maand Maart via Batavia de terugreis aanvaarden.
Nadere informatie bij de Heeren *Mathieu, Ellis, Roijls & Co.*, te Soerabaja of alhier bij de *Agenten*,
(550) **METZENDORFF, WILMANS, RUIJS & Co.**

Passage naar Nederland
wordt aangeboden met het wel bekende Nederlandsch schip **Senior,**
Kapt. **R. P. BAKKER,** thans ladende te Tagal, welke bodem in de eerste helft van Februarij van Batavia de reis naar Nederland zal aanvaarden.
Nadere informatie bij de *Agenten*,
(548) **C. BAIRE & G. KINDER.**

Passage naar Nederland
wordt aangeboden met het snelzeilend schip **Ouderkerk aan den Amstel,**
Kapt. **K. J. SWART,**
voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor en eene melkgevende Koe.
Deze bodem zal zijne lading te Samarang innemen en tegen Medio Maart via Batavia de terugreis aanvaarden.
Nadere informatie bij de Heeren *Jacobson & Co.*, te Samarang of alhier bij de *Agenten*,
(488) **METZENDORFF, WILMANS, RUIJS & Co.**

Passage naar Nederland
wordt aangeboden met het gunstig bekende Nederl. Schip **Petronella Catharina,**
Kapt. **C. H. VAN DER VEEN,** thans liggende ter reede van Samarang, en in de eerste helft van Februarij van hier naar Nederland te vertrekken. Het schip is voorzien van ruime en lichte hutten en voert eenen bekwaamen Geneesheer.
Nadere informatie bij de Heeren *Van den Broek & Leekens* te Samarang of alhier bij de *Agenten*,
(517) **C. BAIRE & G. KINDER.**

Gouvernements-besluiten, Benoemingen, enz.
IN NAAM DES KONINGS!
DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE, Een Besluit van Nederlandsch-Indie gehoord;
Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!
dort te weten:
Dat Hij, in aanmerking nemende de noodzakelijkheid, om nadere voorzieningen vast te stellen in gevallen van desertie van militairen in tijd van vrede;
Lettende op de artikelen 21, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indie;
Heeft goedgevonden en verstaan:
Met alteratie in zoo verre van het eerste lid van La. A van het besluit van 28 Januarij 1842, no. 1, (opgenomen in het staatsblad 1849, no. 18), te bepalen, dat bijaldien eenig eiland van Nederlandsch-Indie niet in zijne geheel uitgestrekte staat onder het dadelijk Nederlandsch gezag, alleen die gedeelten van het eiland, welke onder dat gezag staan, worden beschouwd als het garnizoen van de militairen, tot zijne bezetting behoorende.

Buitenroep den 3den Februarij 1862. (No. 8)
(Staatsblad no. 14)
Gelezen, enz.
Is goedgevonden en verstaan:
Eerstelid. Te bepalen, dat alsnoe in het staatsblad van Nederlandsch-Indie zal worden opgenomen artikel 2 van het besluit van 1 Januarij 1862, no. 9, luidende als volgt:
Kraachtsnigzigt des Konings te bepalen, dat de gewone contributie van zes ten honderd aan het Indisch militair weduwen- en wezenfonds telken jaar op voordragt van het bestuur over het fonds, door den Gouverneur-Generaal voor het volgende jaar, te beginnen met 1862, met zoveel ten honderd wordt verminderd, als de overwinst van een voorafgaand jaar bedraagt, zoodat bij voorbeeld de overwinst over 1860 in mindering strekt van de contributie over 1862, met dien verstande nochtan, dat mindere beaargen van de overwinst dan een vol procent bij het kapitaal worden gevoegd, en dat de tijdelijke en geheel buitengewone ontvangsten, ten gevolge van artikel 3 van het Koninklijk besluit van 16 October 1859 no. 65 (Indisch besluit van 13 December 1859, no. 42, staatsblad no. 1056), niet in de overwinsten van het fonds mogen begrepen worden, maar insgelijks tot uitbreiding van het kapitaal zullen moeten dienen.
Ten tweede. Met toepassing van het bepaalde bij artikel 2 van het besluit van 1 Januarij 1862, no. 9, de gewone contributie van zes ten honderd aan het weduwen- en wezenfonds der officieren van de landmacht in Nederlandsch-Indie voor het jaar 1862 te verminderen met drie ten honderd, en alzo van te stellen op drie ten honderd.
Ten derde, enz.
Afschrift, enz.

Bij Koninklijk besluit van den 21sten November 1861, no. 58, is de manier der tweede klasse J. P. A. Stoots, ter zake van zijn gedrag bij de in de maand Juli 1854 plaats gehad hebbende krijgsverrichtingen in de Westerafdeeling van Borneo, terwijl hij als flanker bij het leger in Nederlandsch-Indie diende, alsnoe benoemd tot ridder der vierde klasse van de militaire Willems-orde.
Bij Koninklijk besluit van den 4ten December 1861, no. 151, zijn tot belooning der officieren, onderofficieren en manschappen der landmacht in Nederlandsch-Indie, die zich van af de maand Juni 1859 tot en met de maand Juli 1860, bij de krijgsverrichtingen in het Palembangse hebben onderscheiden, toegekend de bijzonder belooningen achter kunnen naan bekend gesteld.
benoemd:
tot ridders der vierde klasse van de militaire Willems-orde, de officier van gezondheid der derde klasse bij de militaire geneeskundige dienst *G. A. Rutland* en de adjudant-ouderofficier der infanterie *J. Holtz*, toegekend:
De eereinsel aan den kapitein der infanterie van het leger in Oost-Indie *A. P. Scholtz*.
Terwijl bij datzelfde Koninklijk besluit is bepaald, dat bij afzonderlijke dazorsers, zoo in Indië als in Nederland eervol zullen worden vermeld, de kapitein *J. Tuijn* en de sergeanten *P. J. Schatteleijn* en *B. C. H. Polak*, allen van het leger in Oost-Indie.
Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie van 4 Februarij 1862, no. 15, zijn aan de Indische onderofficieren en manschappen van het Oost-Indisch leger, vermeld op den ondervolgenden staat, die zich van af de maand Juni 1859 tot en met de maand Juni 1860, bij de krijgsverrichtingen in het Palembangse hebben onderscheiden, toegekend de bijzonder belooningen achter kunnen naan bekend gesteld.

Korps.	NAMEN.	Graat tij- dens het ver- loopen der uit- stek. daden.	Belooningen.	
Garnizoen-batalion van Palembang.	15333	Iscijja	Afrik. korpo- raal	Bronzen me- daille voor moed en trouw.
	64775	Satirto	Inf. fus. thans keur soldaat	Idem.
	51633	Troenodongso	Inf. fus. thans korporaal	Idem.
	53113	Kertodongso	Inf. fuselier	Idem.
	59789	Resodrono	Idem	Idem.
	63067	Jskimin	Idem	Idem.
	50856	Rosjoedjo	Inf. de klasse	Idem.
	54182	Kronodjipo	Inf. fuselier	Idem.
	5306	Kariowidjojo	Idem	Eervolle mel- ding
	60926	Mamina	Keur soldaat	Idem.
15492	Jamiekes	Afr. sergeant	Idem.	
17139	Karnebek	Afr. fuselier	Idem.	

Civiel Departement.
verleend:
een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den inspec-
teur der cultures *J. H. van der Crab* en den assistent bij de
geographische dienst *C. F. J. Jager*,
Bij de directie van financiën;
benoemd:
tot tweeën kommies, de derde kommis bij die directie *T. F. H. Bepow*,
gesteld:
ter beschikking van den directeur der cultures, mr. *P. Debelk* en *N. F. H. van Sluis*, de eerste ambtenaar der eerste en de laatste am-
btenaar der tweede klasse voor de burgerlijke dienst in Neder-
landsch-Indie.
Militair Departement.
Bevorderd:
Bij de militaire geneeskundige dienst.
tot officieren van gezondheid der tweede klasse:
de officier van gezondheid der derde klasse *C. Moutel*, van de
civiele en militaire geneeskundige dienst te Bezoeki;
bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Wonosobo,
de officier van gezondheid der derde klasse *M. van Andringa*,
thans ter beschikking te Batavia.

Batavia.
Aankomst der Mail.
Gisteren in den namiddag kwam alhier ter reede het
stoomschip *Malassar*, kapt. Bierings, medebrengende de Euro-
peesche berigten, loopende tot 26 December 1861.
Volgens partikuliere berigten, per telegram ontvangen,
zou in Nederland een nieuw Ministerie optreden, met
den heer Thorbecke aan het hoofd en waarin de heer
van Bosse als Minister van financiën en de heeren
Louden, Casembroet, Kattendijke, Strens en Jolles met
hunne tegenwoordige portefeuilles zitting nemen zouden.
Telegrafisch Overzicht.
Prins Albert, de Prins genaam, overleed den 14 December.
De begrafenis heeft den 23 December te Windsor plaats
gevonden.
Er is nog geen beslissend antwoord uit Washington ont-
vangen, op de eischen van het Engelsch Gouvernement.
De Fransche Regering heeft bij cirkulaire aan hare di-
plomatieke agenten te kennen gegeven, dat zij de arreste-
ring van de heeren *Mason* en *Slidell* houdt voor een
schending van het volkenrecht.
De zending van troepen naar Canada duurt steeds voort.

De Fransche Senaat heeft, nagenoeg met algemeene stem-
men, de vastgestelde veranderingen in het financieuzen
aangenomen.
De begroting is in Italië met nagenoeg algemeene stem-
men goedgekeurd.
Den 14 Januarij zal de Pruisische Kamer vergaderen;
de geruchten over de afreding van het Ministerie worden
tegengesproken.
Een vreeselijke uitbarsting van den Vesuvius heeft het
verlaten van Torre del Greco, een stad van 25.099 zielen
ten gevolge gehad.
De Administrateur der diocese van Warschau is ter dood
veroordeeld.
De Minister van Pruisen bij het Fransche hof graaf
Pourtalès, is overleden.
Tusschen Spanje en Marokko zal een telegrafische ge-
meenschap worden daargesteld.

De stoomboot *Siala*, die de ruil naar Gale bragt, werd
te Suez 3 dagen aangehouden voor depeches naar Australië
en China aangaande het geschil met Amerika; de inhoud is
niet bekend; echter mag men ten gevolge van partikuliere
berigten gerust aannemen, dat het tusschen Engeland en
Amerika niet tot een oorlog zal komen.
Turio, 24 Dec. Gisteren werd in den loop van den dag
te Napels acht maal eene aardschudding gevoeld. De Vesuvius
werpt heden digte aschkolommen uit, die door den wind
tot binnen Napels worden gedreven. Tot nog toe hebben
daarbij geene ongelukken plaats gehad.

Londen, 24 Dec. De bevelhebber van het Pionteersche
schip *Mozambou* en zijn luitenant zijn beiden door de reg-
terlijke magt op het eiland Malha gecondemneerd, de eerste-
genoemde tot drie en de ander tot twee maanden zware
gevangenis-straf, wegens mishandeling van den redacteur der
Portafoglio, hem aangedaagd ten gevolge van een in dat
blad opgenomen artikel, waarin uitdrukkingen voorkwamen,
die door genoemden bevelhebber als eene opzettelijke be-
lediging werden opgevat.

Rome, 23 Dec. De paus heeft heden voormiddag een
consistorie gehouden en daarin den wensch aangekondigd,
om over te gaan tot de canonisatie van 23 martelaren in
Japan en tot zaligspreking van Michel Desauter.
Voorts heeft de H. Vader verklaard, dat hij in een ander
consistorie zal overgaan tot de benoeming van drie aarts-
bisschoppen en van tien bisschoppen, voor het meerendeels
Spanjaarden.

Bucharest, 23 Dec. De Vorst heeft door middel van
den telegraf de proclamatie der Unie medegedeeld. De
stad is geillumineerd en de kamer heeft met eenparigheid van
stemmen haren dank en erkentelijkheid te kennen gegeven.
De Mohl. Wall. kamers zijn tegen 24 Januarij te Bucharest
bijeengetroepen.
Volgens officiële kennisgeving kunnen voortaan de berigten naar
Nederlandsch-Indië tot Alexandrie per Telegraf gezet worden, om
van daar verder met de Overlandpost te worden verzonden. Te dien
einde behooren zij uiterlijk op den 2den en 17den van elke maand
Alexandrie te bereiken. De kosten van zoolang berigt zijn tot
Alexandrie f 27.98 voor 20 woorden, benevens f 1.17 porto tot
Java, en met verhooving van f 13.99 voor elke 10 woorden boven de
eerste 20.

Nog een beginsel à la Jakobus II.
De reactie in Nederland, die op het koloniale gebied
dagelijks terrein verliest, levert sedert eenigen tijd weder
een nieuwe variatie op een oud thema, om de woordvoer-
ders der liberale koloniale beginselen aan te vallen.
In een paar boekjes, door den tabakfabrikant *Klein* en
zekeren heer *Suermont* geschreven, worden *erzichte woer-
den* gesproken tot het Nederlandsche volk — zeker tot het
gewone volk, dat van schelden houdt — om den Minister
van kolonien Louden te doen vallen. Natuurlijk moet
daarbij aan de beginselen van de volks vertegenwoordigers
van Hoëvell en Duymaer van Twist, zoo mogelijk een slag
worden toegebragt.
Klein meent daarvoor geen beter middel te baat te kun-
nen nemen, dan het oude praatje weder op te warmen:
wat kan van Hoëvell, een *gewezen predikant*, die neven-
bedelingen heeft, van Indië weten en welke waarde kan
men hechten aan de beweringen van een oud Gouverneur-
Generaal, die niets geweest is, dan een *opgeblazen proku-
rent* te Deventer.
De heer Suermont schijnt ook geen krachtiger argument
te kunnen vinden, om die kamerleden te bestrijden, en
herhaalt dus in zijn boekje de bedenkingen van Klein, die
natuurlijk elk verstandig man dadelijk moeten overtuigen,
dat een gewezen predikant en een gewezen prokureur nood-
zakelijk weetnieten zijn moeten, die aan niemand ver-
trouwen kunnen inboezemen.
Beide schrijvers versterken dat schoone argument nog
door de bewering, dat zij nooit gunsten van de Regering
hebben genoten; dat zij geen bijzonder belang hebben bij
de vraag, welke beginselen aangaande de kolonien moeten
boven drijven en dat alleen het algemeen belang en het
heil van Nederland de drijfveren zijn, die hen aansporen,
het stelsel van den afgetreden Minister van kolonien aan
te prijzen en : : : van Hoëvell en van Twist uitteschelden.
Wij willen volstrekt niet onderzoeken, of men niet fei-
ten zoude kunnen aanhalen, waardoor op de onbaatzuchtig-
heid van beide schijvers mogelijk veel zoude zijn af te
dingen; zelfs een baatzuchtig mensch en een gunsteling
kunnen eedlike en achtenswaardige mannen zijn; waar of
zij die kwaliteiten verdienen, die zich niet schamen, tel-
kens dezelfde hele en niets behoudende argumenten weder
op te warmen, om er hun eigene onbeduidendheid ach-
ter te verbergen, dat zullen de lezers beslissen, die een
paar verloren oogenblikken over hebben, om de geschrif-
ten van den grooten Klein en den heer Suermont (?) te
doorloopen.
En die menschen vinden ook lofredenaars in een Ne-
derlandsch-Indisch dagblad.

In een ingezonden stuk in de *Java-Bode* No. 10 van
den 5den jl. wordt ons verweten, «dat ons artikel *«de geld-
krisis»* mink gaat aan een kunstige vervalsing van begrip-
pen omtrent de eerste en eenvoudigste gronden der maat-
schappelijke huishoudkunde, voornamelijk met opzigt tot de
definitien van *kapitaal* en *ruilmiddel»*.
In ons geheel artikel staat geen enkel woord over *kapitaal*
en *ruilmiddel* en nog minder een definitie daarvan. De
schrijver heeft dat alleen beweerd, om zijn eigene begrip-
pen over *kapitaal* en *ruilmiddel* ten beste te geven.
Wij bevelen die merkwaardige begrippen ter lezing aan,
gaarne erkennende, dat wij van die definitie van den heer
E. niets begripen.
Dat een *loongepaalt*, kort geleden naar Nederland te-
ruggekeerd persoon, zijn hier vergetende schaaftjes door
remise op het drooge heeft gebragt, schrijft de heer E.
toe aan de vrees voor onze *pronunciaant's*.
Weet hij wel, wat een *pronunciaant* is? zoo niet,
dan weet hij echter uitnuttend, wat een *Droogstoppel* is;
misschien is het ook toevallig, dat hij over die remise door
den koning der Droogstoppen sprekkende juist den rechten
naam noemde.

De staathuishoudkundige kritikus zegt, dat de oostersche
volken gewon zijn *aan* als *kapitaal* te beschouwen, en
daarom te *bevoeren* of te *versaelten*.
Hij heeft nog uit het staathuishoudkundig a. b. c. boek
te leeren, dat munt alleen *zoolang kapitaal blijft*, als zij
in *omloop* is en *opboudt kapitaal te zijn*, zoodra zij *opge-*

De Fransche Regering heeft bij cirkulaire aan hare di-
plomatieke agenten te kennen gegeven, dat zij de arreste-
ring van de heeren *Mason* en *Slidell* houdt voor een
schending van het volkenrecht.

De zending van troepen naar Canada duurt steeds voort.

legd of tot sierraden verceert wordt; hij schijnt rijkdom voor kapitaal te houden.

De suikerfabrikanten, niets anders dan leveranciers van het Gouvernement, zoude hij niet direct met voorschotten helpen — gelijk dat toch bij alle aanbestedingen van leveranciers geschiedt, — maar hij zou het geld, dat juist in s' lands kas beschikbaar is liever aan de Bank of den handel tegen billijke rente willen zien afstaan; misschien, op dat dezen het weder aan de fabrikanten overdoen met een winst van 4 of 5 percent. Étes vous orfèvre, Mr. Josse?

Maar het fraaiste is het slot. De voorstander der leer van het «laissez aller» in een oogenblik, dat zoo veel goeds kan gesticht worden door momentanele hulp van het Gouvernement, diezelfde man verlangt, dat het Gouvernement een kunstmatigen wisselkoers zal daarstellen ad 103 pCt., om den uitvoer van zilver te beletten.

Dus niet den natuurlijken weg, een munt in Indië, om den uitvoer onschadelijk te maken, maar den onnatuurlijken, door een gedwongen wisselgiffte tot een koers, beneeden den natuurlijken koers, die door den loop van den handel wordt voortgebragt; dus een kunstmatige en gedwongen verlaging der geldswaarde in Indië tot schade en bederf van handel en nijverheid.

Wie schrijft al niet over financieuzen en staathuishoudkunde;

Eergisteren is alhier ter reede aangekomen een detachement suppletie-troepen, sterk 148 onder officieren en manschappen, onder bevel van den van verlof teruggekeerden Luitenant Kolonel Lammerée; medegeleiders de 2de Luitenant der Infanterie Ruempol, Barthelmeij, Schut en de officier van Gezondheid 3de kl. Vriesman. Het detachement is gisteren morgen gedebarkceerd. Het gedrag der troepen was gedurende den overtocht goed.

Heden morgen is de straf voltrokken aan 7 Lampongers wegens valsch muntten, met 1/2 uur tronkstelling en in den ketting van 4 tot 8 jaar; twee mede-veroordeelden zijn wegens ziekte niet geëxecuteerd.

In den namiddag van Voen-dag jl. had er op Glodok (Tana Lajang) de gewone Chinesche Wajang vertooning plaats. Gelijk dit daar meermalen gebeurt, zoo moest ook nu weder eenig vuurwerk worden afgestoken. Door onhandig- of onvoorzigtigheid van den acte-ur die zulks verrigten moest, sprong ditmaal de patron in stede van buiten het tooneel, binnen hetzelfde af, waardoor de decoratie behaagsels en vervolgens het atappen dak vuur vatteden, met dit ongeluk- kig gevolg dat in een oomblik het ganse tooneelgebouw in lichte haaije vlam stond. De tot hulpverleening toege- schoten gemeente, haar brand-puit personeel, de Chinesche politie onder leiding van haar bevel- of en energiek hoofd, waren echter niet een zoo voorbee'digen ijver werkzaam, dat men den brand in een betrekkelijke korten tijd geheel meester werd: de schade wordt op ongeveer Zes duizend gulden geschat.

Het mag inderdaad voor een groot geluk gerekend worden, dat de wind de-tijds niet uit het noordoosten kwam of dagen, want dan ware, met het oog op de dgt bij de plaats des onheils aanwezige arakstokerijen, het niet onwaarschijnlijk geweest of een groot gedeelte der voorstad was verwoest geworden.

Met het volste recht mag alzoo verlangd worden dat de politie voor goed zal afschaffen een gewoonte als die welke tot het beschreven onheil heeft aanleiding gegeven.

Aangekomen en Vertrokken Personen.
Van Soerabaja, per *Banda*, de heer Cores de Vries.
Van Palembang, per *Palebang*, de heer Akkeringa.

Van Singapore, per *Marassar*, de heeren Frölke, Rod- ger, Ottenhof en echtgenoot, Wolterbeek, Mevr. van Holle en 3 kinderen, van Zuurcn.

Naar Samarang en Soerabaja en de Molukken, per *Pa- dang*, de heeren Krabbe, Friedrichs, Kettjen, Keijzer, Valentine, Duijff, de Kroon, echtg. en 2 kinderen, van Rhijn, Helderich, van Doornum, Deijkerhoff, van den Berg, Brunsveld van Hulten, van Poll, van Sijl, Helderman, van Stade ten Brink, van der Lee, van der Wijk en echtg.

Naar Singkawang, per *Palenbang*, de heeren Smiets, Schori, van der Hoof.

Batavia. Meermalen, zelfs reeds in het begin van de vorige eeuw, zijn op Java proeven genomen met het invoeren van de zijdevormen-teelt en met de vervaardiging van zijde, welke proeven echter alle om verschillende redenen mis- lukt zijn. De wenschelijkheid evenwel van het in kultuur brengen van verschillende soorten van zijdevormen op Java en de goede resultaten, welke de inlanders in de Lampong- sche districten en in Benkoelen, zelfs zonder eenige aan- sporing of toezigt van wege het bestuur, van die kultuur ver- krijgen, hebben de regering doen besluiten om nogmaals, voorloopig in s' lands plantentuin te Buitenzorg, onder toe- zigt en leiding van den inspecteur-honoraire der kulturen J. E. Tijmann, proeven te nemen met de teelt van wilde en tamme zijdevormen. Zij heeft daartoe ontboden versche covons van allerlei soorten van zijdevormen uit China, Cal- cutta of Ceilon, Japan, Amboina en de Lampong-sche dis- tricten, welke herwaarts verzonden zullen worden, hangende in kisten, voorzien van bladrijke planten of boomjes, van die soorten, welke iedere soort van zijdevorm voor zijn on- derhoud behoeft. Overigens zullen in den plantentuin zelf alle mogelijke voorzorgen genomen worden om deze proef te doen gelukken, welke vermoedelijk veel zal bijdragen tot eene juistere kennis van de voorwaarden, waaronder de zij- deworm op Java kan leven en tiercn.

— Ten einde te voorzien in eene reeds lang gevoelde be- hoefte, werd in de laatste helft van het jaar 1860 bepaald, dat als proef op de hoofdplaats van de residentie Soerabaja eene school zoude geopend worden voor het geven van theo- retisch en practisch onderwijs in de veerartsnijkunde aan een vijftal inlanders uit den gegoeden stand, afkomstig uit verschillende gewesten op Java, aan wie een tractement van f 15 s' maands werd toegelegd. Met hunne opleiding werd belast de vcearts voor s' Gouvernements burgerlijke dienst in Nederlandsch Indië J. van der Weijde.

In de laatste helft van het voorgaande jaar, toen de noo- dige toebereidselen gemaakt waren, heeft men een aanvang gemaakt met het geven van onderrigt in bovenbedoeld vak aan een viertal geschikte inlanders, afkomstig uit de resi- dentie Soerabaja, Rembang, Pasoeroean en de Pranger- Regentschappen. De vijfde leerling moest gekozen worden uit de residentie Samarang; maar aangezien aldaar geen ge- schikt jongeling te vinden was, die lust had om zich in de veerartsnijkunde te bekwaamen, zoo moest men zich aanvan- kelijk tot vier leerlingen bepalen.

In het afgeloopen halfjaar gaf men onderwijs in de dier- kunde, en meer bepaald in de kennis van paarden, runderen, buffels, schapen en geiten, in de eerste beginselen van de ontleedkunde, in de genes- en artsnijmenigkunde, en ver- den pogingen aangewend om de leerlingen eenig begrip te geven van de eerste beginselen van de natuurkunde, zooals de eigenschappen van het licht, de lucht, de electriciteit, enz., welke met het dierlijk lichaam in naauw verband staan, hoewel overigens het onderwijs zoo practisch mogelijk werd ingerigt.

Het aantal zieke dieren, van primo Julij tot ultimo De- cember 1861 behandeld, bedroeg in het geheel 104 stuks, als 99 paarden, 4 runderen en een buffel, waarvan 21 paarden, 3 runderen en een buffel op de zieken-stallen der school wer- den opgenomen. Van deze dieren stierven slechts zeven paarden.

Voor het onderwijs is wenschelijk, dat een grooter aantal zieke runderen en buffels ter behandeling worde gezonden. Zulks zal ongetwijfeld het geval zijn, wanneer onder de in- landsche bevolking meer algemeen bekend zal zijn geworden, dat zij hare zieke dieren zonder de minste betaling voor ge-

neesmiddelen, voeding enz., aan de vceartsenij-school ter behandeling kunnen zenden.

Bezoeki. Den 15den Januarij werden door eenen buiten- gewoon zwaren bandjer geheel weggeslagen de brug Tijpoe- roe in den grooten weg van Sitoebondo naar Bondowosso, zoomede de noodbrug in den zijweg tusschen Wringin-anom en Panaroekan.

Voor de communicatie tusschen Sitoebondo en Bezoeki is eene overvaart daargesteld bij de reeds vroeger weggesla- gene kapitale brug van Panaroekan.

— De Nederlandsche bark *Nicolaas Witsen*, gevoerd door kapitein D. de Roever, op den 30sten December jl. met ene volle lading suiker en koflij van Panaroekan naar Nederland vertrokken, is den daaropvolgenden dag door stilte en zwa- ren stroom om Meinderts droogte aan den grond geraakt, doch met verlies van een werpanker en p. m. 90 vadem touwwerk, des avonds weder vlot gekomen; het schip lek zijnde, heeft de gezagvoerder de terugreis naar Panaroekan aangenomen, is aldaar den 15den Januarij weder aangeko- men en daarna door de particuliere stoomboot *Auton* naar Soerabaja geseept, aangezien het schip (waarschijnlijk door ontvangen avary aan het roer) slecht stuurde.

— In den namiddag van den 15den Januarij 11, zijn de waterwerken te Sitoebondo in de afdeeling Panaroekan, door eenen zwaren stortvloed weggeslagen.

De nooddammen, die eene hoogte van tien voet hadden, zijn over hunne geheele lengte en breedte ter hoogte van na- geoeg 10 voet wegge-spoeld; zoo spoedig mogelijk zijn 1500 man aan het werk gesteld om de aangerigte schade te her- stellen. Men koesterde den 25sten daaraanvolgende de hoop, dat, als er geene buitengewone zware stortvloedten meer kwa- men opzetten, de stadum binnen een paar dagen zoover zoude zijn hersteld, dat het water weder door het kanaal van Kaporngan geleid zoude kunnen worden.

Volgens de getuigenis der inlandche hoofden heeft de stortvloed in hevigheid dien van 1857 overtroffen, daar het water 2 1/2 voet hooger was geklommen dan in genoemd jaar. (*Jac. Court.*)

Brieven uit Nederland.

Zoowel buiten — als binnenland-sche aangelegenheden ver- dienen in deze dagen onze belangstelling in hooge mate. Wij leven in en vrij gezegteneden tijd. De Amerikaansche kwestie dreigde Europa met de meest ernstige verwikkelin- gen en zij is verre van opgelost te zijn. Er bestaat, vol- gens de loepende geruchten, intusschen meer kans op eene gunstige wending. Tot heden is bij het Britsche kabinet geen antwoord ontvangen: de nuivindinggeest heeft dan ook het ruimste spel gehad. Vooral over Parijs zijn ons de meest tegenstrijdige berichten toegekomen. Nu eens heette het dat de Amerikaansche Minister van Marine de handelingen van den kapitein des *San Jacinto* had goed- gekend; dat hij verklaard had dat men eigenlijk de *Trent* met de Commis-sarissen van het Zuiden had moeten op- brengen. Dan weder had het Congrès een votum van dank aan den kapitein gegeven dan weder waren 4 der 7 minis- ters van den heer Lincoln ongenegen om eenige concessie aan Engeland te doen. Nu zijn die berichten weder meer vredebevend: maar altijd over Parijs en men voegt daarbij dat de heer Davis, de president der zuidelijke Unie, hoogst aannemelijke voorstellen aan den heer Lincoln heeft gedaan, met het doel om gezamenlijk tegen Europa op te treden. De waarheid is, dat in de Bood-chap van den President met geen woord van de kwestie gewag gemaakt is en dat tot heden geen officieel antwoord te Londen is ontvangen op de in hoogst gematigde bewoordingen gestelde nota van het Britsche kabinet. Frankrijk heeft, blijkens in de laatste dagen openbaar gemaakte officiele stukken, zijn zedelijke steun aan Engeland verleend en dit zal wellicht medewerken om de Amerikanen tot concessien te nopen. De regering van keizer Napoleon heeft in eene dépêche te kennen gegeven, dat zij de oplichting der commissarissen als eene schennis van de onzijdigheid der vlag beschouwde en tot concessien raadde. Dit moet ongetwijfeld te New-York en te Was- hington tot nadenken leiden. De strijd tusschen Noord en Zuid begint ook meer en meer ten gunste van het noorden over te hellen, nu de maritieme expeditie vasten voet in Noord-Carolina gekregen heeft. De katoenplanters krij- gen daardoor een uitweg voor hun product en het over- groote belang, dat daarin voor hen gelegen is, kan wellicht eene reactie ten gunste van de Unie in de hand werken. Maar juist nu is het onbegrijpelijk dat het Noorden dit voordeel door een oorlog met Engeland op eenmaal in de waagschaal zou stellen. Hoe beter de kansen voor het noorden zijn, des te minder geloof ik aan een oorlog.

In afwachting van het antwoord, dat heden of morgen verwacht wordt, wapent Engeland zich op zeer groote schaal. Het is onmogelijk te voorspellen, wat er gebeuren zal. Men ziet daarom zeer natuurlijk met groote spanning de berichten te gemoet, die over vrede of oorlog beslissen ko- men.

Deze groote kwestie overschaduwf al het overige. In Italië blijven de zaken op denzelfden voet. Frans van Bourbon stookt uit Rome den burgeroorlog in Napels aan. De Spaansche Carlsten, die eerst Borges hadden uitgezon- den, hebben na diens dood dezer dagen zekeren Frisany overgelaad het spel voort te zetten. Men beweert dat de Spaansche regering aan een en ander niet vreemd is. De vertoogen van Frankrijk schijnen te Rome niet te baten en de Pauselijke regering blijft bij hare zienswijze. De partij van vooruitgang in Italië ziet dit met leede oogen. Gar-ibaldi heeft zijne committés herhaaldelijk tot geduld aan- gemaand: hij gelooft dat in het voorjaar van 1862 de groote strijd voor de eenheid gevoerd zal worden. Som- nige committés hebben zich daarop afgescheiden. In het Parlement wordt het ongeduld ook door het ministerie Ri- casoli met moeite bedwongen. Aan dat kabinet is moeilje- lijker zaak voorbehouden dan vroeger aan Cavour. Deze groote staatsman gaf de impulsie tot eene algemeene be- weging. Maar thans moet men organiseren, de gemoederen en partijen tot bedaren brengen en temporiseren. Dat ver- eischt een ander soort van talent, maar niet minder inspan- ning. Tusschen de groote staat-lieden schijnt dan ook nog al verschil te heerschen: dit kan wel niet anders. Van daar dat men dezer dagen gesproken heeft van het onslag van Ricasoli, dat echter door den Koning niet zou zijn aange- nomen, waarmee men in verband brengt dat Ratazzi, de president van de Kamer der Afgevaardigden, ook zijn on- slag heeft ingediend, doch op een votum der vergadering dat verzoek introk. Wanneer zal Italië vast genieten? Eerst na de oplossing van verschillende buestien. Het is dwaas reeds nu te willen, dat alles op eenmaal geschikt zou zijn. Er zullen misschien nog groote beproevingen voor Italië weggelegd zijn, eer het zoo ver komt. Maar dat het rijk zich tot duverre staande houdt, ondanks de woel- lingen van binnen, pleit voor levenskracht en geeft hoopf voor de toekomst.

In Hongarye heerscht het geweld en van tijd tot tijd komen berichten, dat er sommigen zijn, die zich met de regering verzoenen. Dat is altijd zoo geweest en zal altijd zoo blijven. De zon wordt in elke omstandigheid aange- beden. Maar dat bewijst nog niets voor de toekomst. Omtrent Polen worden ons ook allerlei tegenstrijdige be- rigten gemeld. Er is eene soort van berichten, die ons van de Poolse grenzen per telegraaf toekomen, die den toestand zeer donker schilderen en dag op dag daden van geweld van de zijde der Regering mededeelen. Maar die berichten worden eenige dagen daarna stelselmatig tegenge- sproken.

In Frankrijk is het Senatus Consulte, dat den Keizer de magt ontneeft kredieten buiten de begrooting te openen, door den Senaat op algemeene stemmen buiten één aange- nomen.

Alles hangt hier echter van de toepassing af.

De publieke opinie is in Engeland, buiten de kwestie van vrede of oorlog, pijnlijk aangedaan door het overlijden van den prins-gemaal. Maanen van alle rigtingen doen hulde aan den overledene. Zelfs de *Times*, die steeds tegen

Coburgschen invloed ijverde, zingt in koor mede. En werkelijk heeft wijlen prins Albert vele verdiensten gehad en moet een verstandige leidsman voor de Koningin geweest zijn. Gelukkig het land, waar de invloeden van het Hof zich ten goede doen gelden.

Ik stap schielijk over het buitenland heen. Hetgeen thans in ons vaderland gebeurt, verdient ruimschoots de overweging en zal voorzeker uwe aandacht meer boeien.

Er heerscht op dit oogenblik een toestand in ons land, die mij zou doen wenschen begaafder pen dan de mijne met de taak belast te zien om den loop der zaken te schetsen. In alle opzigten beleven wij een kritiek moment. Toen ik mijn vorigen besluit bevond men zich te midden van de discussie over de begrooting bij de Tweede Kamer. Die discussie heeft inderdaad tegen veler verwachting eenig re- sultaat opgeleverd. Maar bij de ontleding stoot men op zeer vreemde uitkomsten. Na eifdadigse afhattend discussien, waarbij de begrooting van binnenlandsche zaken met 4 à 5 tonnen gouds besnoeid werd, is zij ten slotte verworpen. Mijne eerste lezing was dus juist; maar de kleine meerderheid deed alles tot het laatste oogenblik onzer zij. Een tal omstandigheden hebben moeten samenloopen om den spoorwegman te doen vallen. Delft woog zwaar in de schaal. De heer van Heemstra heeft van den aanvang af eens willen doen zien, dat hij de Kamer aandurfde. Dit bleek ook in de zitting van den 13den. Bij het artikel over de spoorwegen is, volgens de wet, de globale som van 10 millioen uitgetrokken, die later bij de afzonderlijke begrooting gespecificeerd wordt. De heer van Heukelom, een Amsterdamsch afgevaardigde, die eene persoonlijke vete tegen den Minister heeft en wiens toon altijd scherp tegen hem was, hetgeen dan met gelijke munt betaald werd, vroeg opheldering waarom de Voorzitter van de Commis- sie van uitvoering op de spoorwegen f 4000 toelage zijne collega's slechts f 2000 ontvingen. De heer v. Heemstra had kunnen en behooren te antwoorden, dat de generaal van Meurs f 2000 korting ondergaat, omdat hij als ge- pensioneerd officier eene besoldigde betrekking aangenomen had. Er was dus geene sprake van gunst. Maar de Mi- nister verkoos niet te antwoorden en stelde zijne ophelde- ring uit totdat hij de spoorwegbegrooting had ingediend. Hevige discussien zijn daaruit ontstaan en het was onder dien indruk, dat de discussie over de Delftsche Academie ontstond. Het thema van de Minister was: eerst moest men gehoorzamen; daarna heb ik laten onderzoeken. Hij sprak als een oud gedienst soldaat, zoo als gij uit het ver- handelde zelf zien. Inderdaad was intusschen eene com- missie benoemd om de toedragt der zaken te Delft te on- derzoeken. Zij bestaat uit de heeren: Borret, lid van den Raad van State, Schimmelpenninck van der Oye, lid der Eerste Kamer, Gevers Deynoot en Delprat, leden der Tweede Kamer, en Janius van Hemert. Maar de Acade- mie is nog steeds gesloten. De leden der commissie wilden eene beslissing van de Tweede Kamer uitgesteld zien, totdat hun onderzoek afgelepen was. Maar dit is niet geschied. Wel heeft de Kamer eene motie van den heer van Hoëvell, luidende: »De Kamer van oordeel, dat zoo- wel het reglement voor de de Kon. Academie te Delft, als de wijze waarop het Gouvernement getracht heeft dit ten uitvoer te leggen, afkeuring verdient, en dat het on- derwerp bij de wet behoort geregeld te worden, gaat over tot de orde van de dag", met 43 tegen 25 stemmen ge- cearteerd, maar zij nam de motie van den heer Wintgens aan, zoodat zij met 42 tegen 26 stemmen verklaard: »De Kamer verklaart de handelingen van de Regering ten opzigte van de Kon. Academie te Delft niet goed te keu- ren en gaat over enz." De motie van den heer v. Hoëvell was (zooal ik u reeds schreef) daarin verschillend, wat het wettelijk beginsel betreft. Maar de zaak is overigens in eene dezelfde. De Delftsche studenten, die gedurende de discussien de tribunes der Kamer vulden, hebben nu wel een paar redevoeringen gehoord, waarbij scherpe afkeuring van alle zijden tegen het reglement werd uitgesproken, maar de Academie blijft gesloten. Bleeft de Minister, dan is de zaak nog lang niet geregeld. Dit had wellicht invloed op de eind-stemming, want ten slotte is de begrooting met 37 tegen 33 stemmen in de zitting van den 16den ver- worpen.

Toen nu eenmaal dit hoofdstuk afgehandeld was, ging alles met de stormpas. Denzelfden avond werd nog met 34 tegen 32 stemmen besloten eene enquête over onze marine te houden, waardoor de discussie over het stel- sel van den minister uitgesteld werd. Nog 18 stemmen ver- klaarden zich tegen zijne begrooting. De begrooting van den minister van finantien werd na korte, scherpe discus- sie, den 17den met 35 tegen 31 stemmen aangenomen. Tegen het vrij hooge budget van oorlog stemden 28 le- den. Toen kwam men tot de discussie over koloniën. Heftiger debat werd zelden gevoerd, dan in de laatste da- gen der vorige week. De conserva-tieve partij heeft storm geloopt tegen den minister. Geene enkele daad van zijn kortstondig bestuur vond genade; geen enkel zijner voor- nemens werd ter zijde gelaten. Mijer, Wintgens, de Brauw, Nolthenius, Dirks, Hoffmann, Schimmelpenninck en voor- al Heemskerk etc., (de sprekende), hebben een aanval tegen den minister gerigt, die allerheftigst was. Ontrouw aan het programma; zuicht om alles te sloopen, blijkbaar uit de maatregelen omtrent het consignatiestelsel, de opium kwestie, de tarief-kwestie, de aanbestedingen, Cher- bon en Bekking; handelingen in strijd met de wet, ten opzichte van het kultuurstelsel, dit waren in hoofdtekken de punten van de acte van beschuldiging tegen den minis- ter gerigt. Ja, gij zijt een sloop-er, klomk het van alle zijden. Hoffmann sprak van *vreeuden inleed*; Heemskerk van eene revolutionnaire rigting; achter den minister stond van Hoëvell, de gevreesde en gelate man voor al wat reactionair is, achter hem — de partij, die afscheu- ring wil van de kolonien; achter Mirabeau Barnave, ach- ter Barnave de Grioudins, daarachter de bergpartij. Ook op de Indische pers werd diezelfde beschuldiging gewo- pen, die door het *weekblad* ten unen behoeve is gerele- veerd. De aanval spijste zich in twee deelen: eene partij, van Forstest en Wintgens willen geen vrijen arbeid; de Brauw en Mijer willen alles aan den tijd overlaten, maar noemen het stelsel van den minister met de liberalen on- uitvoerbaar, wat het kultuurstelsel betreft. Maar opmer- kelijk is het dat men den minister toevoegt: gij baant den weg aan van Hoëvell; gij zijt zijn schank-korf om de ves- ting te belegeren. En de strijd, dien sommige leden voer- den is dan ook meer persoonlijk tegen den afgevaardigde uit Almelo gerigt, dan tegen den minister, waarbij geen gebrek was aan persoonlijke aanvallen. De conservatieve partij moet zich wel zwak gevoelen, dat zij alleen door strijd tegen personen zich meent te kunnen staande hou- den. De liberalen hebben ditmaal in ma-sa den strijd over alle geschilpunten opgegeven. Zij hebben verschillen over kultuurstelsel en begrooting bij de wet ter zijde gesteld en de stemming, die plaats zou hebben, aldus gekarakte- riseerd: wilt gij gematigten vooruitgang in Indië of stil- stand? De minister tegenwoordigt inderdaad het eerste stelsel. Meer en meer komen men tot de overtuiging, dat gij goed gezien hebt, toen gij in den minister een man zaagt, die eerlijk en loijal zou handelen. De tijd is niet meer daar dat gunst en geheimhouding de grondstellingen uitmaakten van ons bestuur over Indië. De minister heeft zich met fierheid verdedigd. »Ik wijk geen duim breed," was zijn stelling en hij heeft volgehouden. En nu moge er in Indië, even als hier te lande, onder de liberalen verschil van gevoelens bestaan, in hoofdstrekking zal zij beamen hetgeen de minister zeide en met vreugde verne- men, dat 51 tegen 20 stemmen de begrooting in de twee- de kamer aannamen, nadat de stemming op de aangege- vene wijze was gekarakteriseerd. De meerderheid is overwe- geud en niet ligt te breken, al slingert de reactie alle mogelijke verwijten aan die meerderheid. Ik erken dat zij niet zeer hetero- gene bestanddeelen bestaat; het zijn oude en splinternieuwe liberalen en hier en daar zelfs een conservatief lid, als Kien en v. Nispen. Maar het is eene gewichtige en be- tekenisvolle stemming geweest, wel de gewichtigste voor

Indie misschien, die in de laatste jaren plaats had. In 1860 verwerping van de begrooting van den heer Rochussen; thans dit votum; te zamen sluiten zij den weg af om In- die te behandelen als een wingewest, zooals sommigen willen. De liberale denkbeelden hebben sedert 1848 hier te lande in dit opzigt zeer veel veld gewonnen.

(*Wordt vervolgd.*)

Algemeen Overzicht.

De behandeling der begrooting in de Tweede Kamer is ten einde. De slotsom der discussie, die vier weken ge- duurd heeft, is: dat alle hoofdstukken met uitzondering van het hoofdstuk binnenlandsche zaken, zijn aangenomen. Met 37 tegen 33 stemmen heeft de Tweede Kamer het Vde hoofdstuk verworpen en daardoor aan den heer van Heemstra de gelegenheid ontomen om langer het bestuur der binnenlandsche aangelegenheden te voeren. De veece- nigde krachten van de spoorwegmannen, die zoo gaarne den heer van Heemstra hadden behouden, omdat zij meen- den dat door hem alleen eene trouwe en eerlijke uitvoering aan de spoorwegwet kon gegeven worden, hebben dezen slag niet kunnen afweren.

Indien de stemming over het Vde hoofdstuk gewigtig is te noemen, niet minder gewigtig is de uitslag over het hoofdstuk koloniën, want die stemming heeft eene bepaalde betekenis. Het gold hier eene beslissing tusschen voor- uitgang en behoud. Met 51 tegen 20 stemmen heeft de Tweede Kamer de begrooting van koloniën aangenomen en dus zich met groote meerderheid verklaard voor het stelsel van den tegenwoordigen minister. Die beslissing is gevallen na eene zeer breedvoerige discussie voornamelijk tusschen de mannen van het behoud en den minister. Tot ons leedwezen kunnen wij bij dit nummer de discussie niet mededeelen, aangezien zij bij het afbraken van dit num- mer nog slechts gedeeltelijk in het Bijblad verschenen is. Wij zullen dus eerst in het volgend nummer die beraad- slaging kunnen opnemen.

De minister van koloniën heeft in eene rede, die 21 1/2 uur duurde, de sprekers beantwoord op al de punten, zoo- wel wat het cultuur- en consignatiestelsel als de verdere onderdeelen der discussie betrof. De minister wees op de agitatie en op de middelen, die men van buiten af bezig- de. Hij geloofde dat het *Carthago delenda* waarvan ge- sproken was, zijne portefeuille betrof, en dat menigen zich als schank-korf liet gebruiken (dat *noord* was gebezigd) om de vesting waarin hij zich aan de groene tafel bevond te laten bemagtigen. Overigens was en bleef de minister in alle punten van koloniaal beheer voorstander van ge- matigten vooruitgang en verbetering, handhaver van de wet en van billijkheid en rechtvaardigheid.

Een diepen indruk maakte het op de vergadering toen de min. met de stukken in de hand bewees dat al de maatregelen die men nu zoo heftig aanviel en waarvan men tegen hem eene »machine de guerre" maakte, door zijne voorgangers de heeren Rochussen en Mijer d'f waren voor- geschreven d'f goedgekeurd d'f voorbereid, vooral wat be- trof het consignatiestelsel en den verkoop van producten op Java, de zaak der uitbestedigen medegerekend, waar- aan hij bovendien geheel vreemd was.

Maar wat er ook gebeurde, reeds in den aanvang zijner rede zeide hij, dat al de aanvallen en al de manoeuvres tegen hem gesmeed en hoe of men ook het land regts en links in beroering had gebracht, hem geen vreesbreed had doen afwijken van den weg dien hij zich had afgebakend.

Bij de behandeling der artikelen van de begrooting heeft de Kamer verworpen de aangevraagde som voor den ad- viseur der kulturen (professor de Vries).

Ten slotte is, gelijk wij zoo even reeds zeiden, de be- grooting van koloniën met 51 tegen 20 stemmen aangenomen. Voor de heeren: Kien, Oomen, v. Bosse, Auenaeft, Kingma, Duymaer v. Twist, Betz, de Biebr-stein, Men- soudes, van Nispen, Beens, Hugenholtz, van Voorthuizen, van Lidth de Jeude, Blassé, Westerhoff, Donner, van Eck, van Diggelen, Bots, Meijlink, Cornelis, Lijben, Wijnga, de Poorter, de Raadt, Reinders, Zijker, Jespers, Elout, de Lom de Berg, van Goltstein, Hovnek van Papendrecht, Dullert, Thorbecke, Olivier, Storm van s Gravesande, van Heukelom, Kerstens, Meussen, van der Linden, Poortman, Idzerda, van Wintershoeven, van Hoëvell, Heemskerk Bzn.; Mackay, van der Veen, Gevers Deynoot, Delprat en de Voorzitter.

Tegen de heeren: Mijer, Taets van Amerongen, Heems- kerk Am., Hoekwater, van Lijnden, Nolthenius, Dirks, van Zuiden, Cool, Hofman, Schimmelpenninck, van Foreest, van Heiden Reinstein, Slicher van Domburg, van Asch van Wijck, Wintgens, Begram, de Brauw, Lijkklama en van Franck.

De Tweede Kamer heeft zich ook met 34 tegen 22 stem- men vereenigd met het voorstel tot het houden eener enquête omtrent de zee-magt, die Nederland behoef. Tot leden der commissie van enquête zijn benoemd: de heeren. Delprat, Poortman, Blassé, Dullert, Hugenholtz, van Franck en Meussen.

Den 14den dezer is prins Albert, gemaal van koningin Victoria, overleden. De prins-gemaal is slechts korten tijd ongesteld geweest. Den 12den werd het eerste bulletin uitgegeven. Daarin stond vermeld dat de koorts geene verontrustende kenteekenen opleverde, maar vermoedelijk van slependen aard zou zijn.

Frans Albert August Karel Emmanuël, hertog van Saksen, prins van Coburg-Gotha, werd den 26 Augustus 1819 ge- boren, huwde den 10 Februarij 1840 met koningin Vic- toria, en verkreeg den titel van »prins-consort" den 25 Junij 1857. Hij was de eenige broeder van den regeren- den hertog van Saksen Coburg-Gotha en gernaïn neef van prins Ferdinand, den vader van den Koning van Portugal; Koning Leopold van België was zijn oom.

Prins Albert was door de Engelschen bemind. Hij had sympathie voor hun praktischen zin, en waar nuttige in- stellingen door de natie werden in het leven geroepen, stelde hij zich gaarne aan haar hoofd. Vereenigingen tot bevordering van kunsten en wetenschappen vonden in hem veelal een even bereidwillig als vermozgend bescherm-er.

De *Times* laat zich volgenderwijze uit over den prins van Wallis. »De eerstvolgende maanden zullen beslissen of hij de achtung des volks zal verwerven, gelijk zijn vader die heeft genoten, of wij in den toekomstigen Koning van Groot-Brittanje een vorst zullen hebben, die even als zijne ouders, het geluk van zijn volk zal ter harte nemen, dan wel een vorst, die slechts om den vorm, den eerbied, aan zijn rang en zijne funktien verschildigd, zal ontvangen. Aan vele verzoeken bloot gesteld, moet de prins thans besluiten de volksgunst te verdienen, door aan alles webr- stand te bieden, wat hem zou kunnen verwijderen van de zijde eener moeder en koningin, voor wie zijn bijstand voortaan noodzakelijk is, en van de dienst eener natie die alle raadslieden behoeft, welke zij slechts kan vinden."

Het Engelsch-Amerikaansche vraagstuk verkeert nog ge- heel in *statu quo*. Het is nog met geene zekerheid te zeggen of er een oorlog zal komen, dan wel de vrede bewaard. Voor beide gevallen doen zich verschijnsels voor.

Mogt-Engeland aan het noorden den oorlog verklaren en het zuiden de hand reiken, er zou een strijd aanvangen waarbij het menschelijk gevoel gruwen zal, en die, hoeda- nig ook de uitslag zij, aan de vrijheid een noodlottigen slag toebrengt. Zoo Engeland overwinnaar bleef, het ware een zegepraal der aanhangers van de slavernij, indien En- geland geslagen werd, het beginsel der vrijheid zou een gevoeligen knak krijgen.

Gelukkig is de beslissing nog niet genomen, en we kunnen nog de kansen overwegen, naar aanleiding van de verschijnselen die zich voordoen. Veel is er dat grond geeft om het ergste te vreezen. Een invloedrijk deel der openbare meening in Engeland heeft reeds krachtig tegen het noorden partij gekozen, veler gemoederen zijn door de ondergaane belediging verbitterd. De raadslieden der kroon hebben verklaard dat het volkenrecht geschonden is

(The Bombay Times of India).

